

Öppna jämförelser folkhälsa 2009

Skillnader i folkhälsan mellan

- olika kommuner
- olika landsting
- könen
- olika socioekonomiska grupper

Öppna jämförelser är inget betyg utan ett stöd till förbättringar

Analys på hemmaplan är bara påbörjad...

Öppna jämförelser folkhälsa 2009 *ett länsperspektiv*

Länet ligger bra till när det gäller:

Socialt deltagande

Alkoholvanor

Rökvanor

Psykiskt välbefinnande

MEN

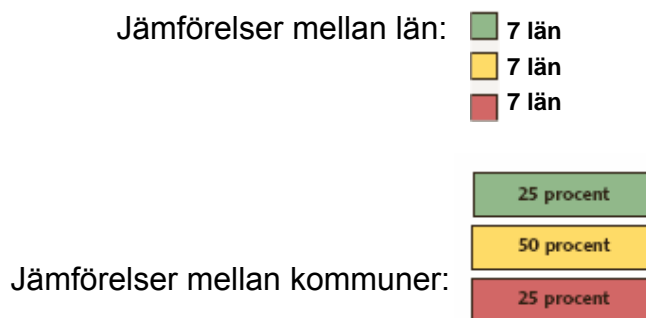
det finns områden att förbättra...

21 indikatorer

- **Levnadsvillkor**
  - Socialt deltagande (L)
  - Socialt stöd – tillit till andra (L)
  - Trygg miljö (L)
  - Behörighet till gymnasieskolan
- **Levnadsvanor**
  - Fysisk aktivitet
  - Matvanor – frukt och grönt
  - Rökvanor
  - Rökande blivande mammor
  - Riskabla alkoholvanor
- **Hälsoeffekter**
  - Självskattat allmänt hälsotillstånd
  - Psykiskt välbefinnande
  - Medellivslängd (L)
  - Hälsopolitiskt åtgärdbar dödlighet (L)
  - Hjärtinfarkt
  - Lungcancer
  - Skador bland barn, 0-6 år (L)
  - Fallskador bland personer 65 år och äldre
  - Tonårsaborter
  - Klamydia 15–29 år (L)
  - Fetma
  - Tandhälsa

Rangordning – Öppna Jämförelser folkhälsa

Källor

Registerdata:

Smittskyddsinstitutet, Socialstyrelsen, Statistiska centralbyrån

Befolkningsundersökningar:

"Hälsa på lika villkor?" 2006-2008/

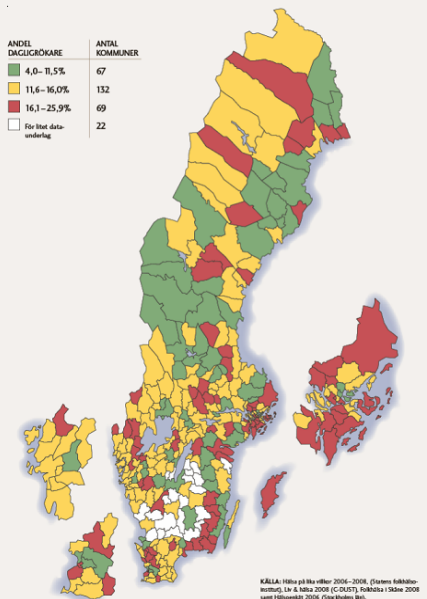
Statens folkhälsoinstitut (ca 700 svarande länsbor)

"Liv & hälsa 2008"/

Örebro läns landsting (ca 10 000 svarande länsbor)

Oktober 2009/Thomas Falk, Carina Persson

KARTA 4. Andel (procent) dagligrökare, 18-80 år, efter kommun, 2006-2008. Ålderstandardiserade värden.

Rökvanor i befolkningen

Riket 14,4% (12,8%, 15,7%)

Länet totalt 13,0% (grönt)

Länet män 12,0% (gult)

Länet kvinnor 13,7% (grönt)

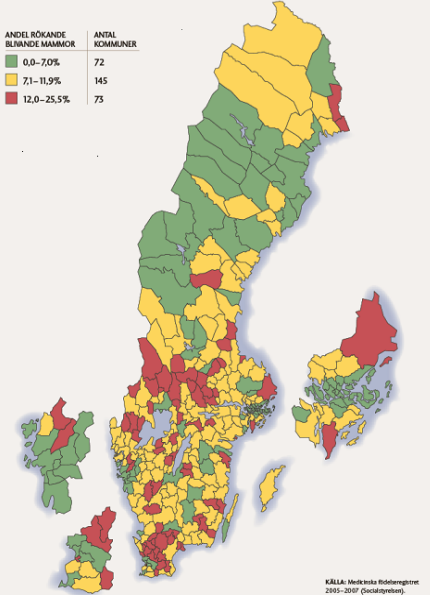
Kommun	Totalt	Män	Kvinnor
Lekeberg	10,0	8,7	11,3
Karlskoga	10,1	6,1	14,3
Kumla	11,6	7,5	15,8
Örebro	11,7	11,1	12,2
Degerfors	12,7	9,1	16,8
Askersund	13,8	10,3	16,9
Hallsberg	13,8	11,9	16,3
Laxå	14,7	14,1	16,1
Nora	14,9	10,8	18,7
Hällefors	15,6	14,6	16,1
Ljusnarsberg	16,2	15,5	16,8
Lindesberg	16,6	14,9	18,1

KÄLLA: Hälsa på lika villkor 2006-2008. (Statens folkhälsoinstitut). Liv & hälsa 2008 (SOU 2007). Statistiska centralbyrån samt Folkhälsoinstitutet 2008. (Statistiska byrån)

Oktober 2009/Thomas Falk, Carina Persson

ÖREBRO LÄNS LANDSTING

KARTA 5. Andel (procent) rökande blivande mammor vid inskrivning till mödravårdsården (gravitidsvecka 8-12), efter kommun, 2005-2007.

Rökande blivande mammor

Riket 7,2%
Länet 8,8% (rött)

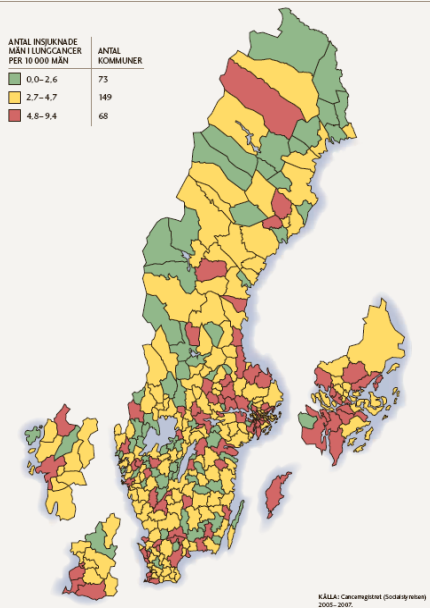
Laxå	4,2
Örebro	7,3
Hällefors	7,4
Lekeberg	8,4
Nora	8,9
Kumla	9,1
Karlskoga	11,1
Askersund	11,8
Degerfors	12,1
Lindesberg	13,2
Hallsberg	15,1
Ljusnarsberg	25,5

Oktober 2009/Thomas Falk, Carina Persson

ÖREBRO LÄNS LANDSTING

KARTA 11. Antal insjuknade män i lungcancer per 10 000 män, efter kommun, 2005-2007. Ålderstandardiserade värden.

Lungcancer

Riket män 3,8 & kvinnor 3,1

Länet män 3,8 (gult)
Länet kvinnor 3,8 (rött)

Kommun	Män	Kommun	Kvinnor
Lekeberg	2,5	Lekeberg	0,8
Ljusnarsberg	3,1	Laxå	1,4
Degerfors	3,3	Lindesberg	1,7
Laxå	3,7	Nora	1,8
Lindesberg	3,8	Askersund	2,0
Karlskoga	4,2	Karlskoga	2,8
Hällefors	4,6	Hallsberg	3,8
Askersund	4,7	Örebro	3,9
Hallsberg	4,7	Ljusnarsberg	4,2
Örebro	5,1	Hällefors	4,3
Nora	5,2	Kumla	4,8
Kumla	6,0	Degerfors	7,1

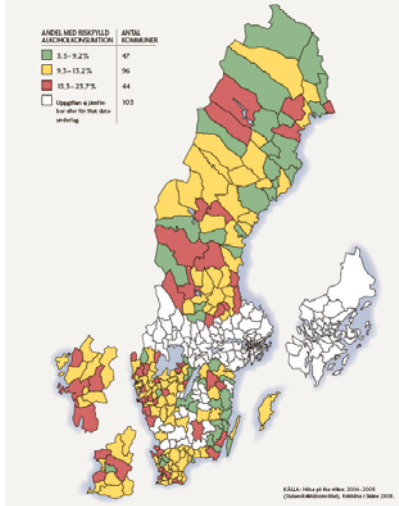
Oktober 2009/Thomas Falk, Carina Persson

Risikkonsumtion av alkohol

Ej presenterat jämförbara kommundata för länet i ÖJ

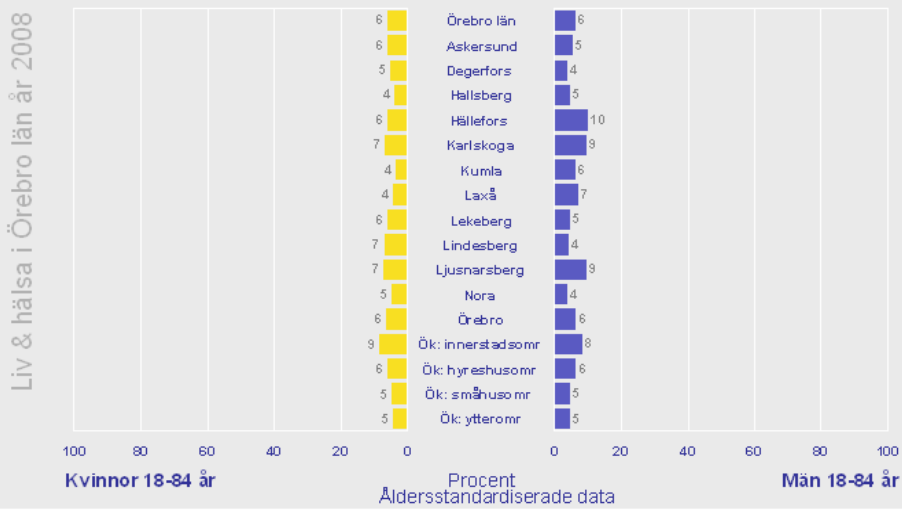
KARTA 6. Andel (procent) med riskabta alkoholkonsumtion (jämviktade värden), 18-80 år, efter kommun, 2004-2008. Åldersstandardiserade värden.

Landsting	Totalt	Män	Kvinnor
Riket	13,1	17,1	9,7
Västernorrland	9,6	10,4	8,8
Kalmar	9,8	11,4	8,5
Västerbotten	9,9	12,8	7,3
Jönköping	10,2	14,7	6,3
Örebro	10,8	13,1	9,3
Dalarna	11,2	13,1	9,6
Norrbottn	11,2	16,2	7,1
Blekinge	12,4	17,9	8,0
Skåne	12,5	16,4	9,4
Västmanland	12,6	19,2	6,9
Värmland	12,7	20,6	5,7
Gotland	12,8	14,6	11,3
Östergötland	13,0	18,8	8,1
Kronoberg	13,1	16,8	10,1
Gävleborg	13,5	17,7	9,8
Västra Götaland	13,5	17,6	10,1
Sörmland	13,7	18,2	10,2
Jämtland	14,0	19,8	9,0
Halland	14,0	21,1	9,2
Stockholm	15,0	18,6	12,3
Uppsala	15,3	19,7	11,6

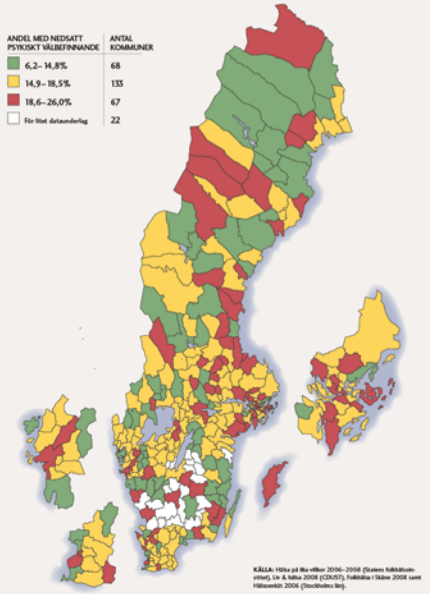
Oktober 2009/Thomas Falk, Carina Persson

Andel som kategoriseras som "riskkonsument" avseende konsumtion av alkohol enligt AUDIT

Oktober 2009/Thomas Falk, Carina Persson

KARTA 9. Andel (procent) med nedsatt psykiskt välbefinnande, 18-80 år, efter kommun, 2006-2008. Ålderstandardiserade värden.

Nedsatt psykiskt välbefinnande

Riket 17,7% (14,3%, 20,5%)

Länet totalt 15,6% (grönt)

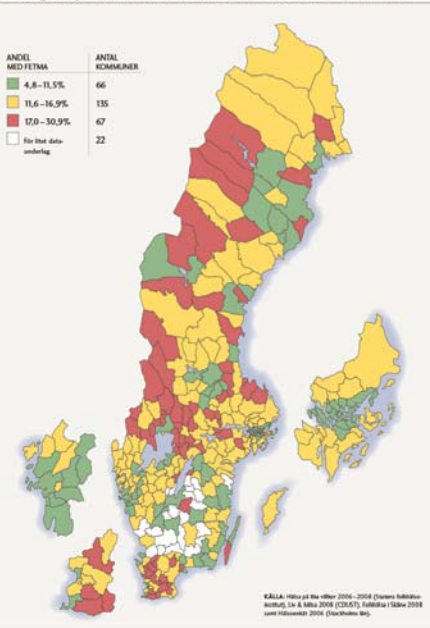
Länet män 11,5% (grönt)

Länet kvinnor 18,2% (grönt)

Kommun	Totalt	Män	Kvinnor
Askersund	13,6	8,4	18,8
Lindesberg	14,4	10,3	18,7
Laxå	15,7	11,6	20,4
Degerfors	16,0	12,3	20,2
Kumla	16,3	13,1	19,4
Hällefors	16,5	12,1	21,3
Lekeberg	16,8	10,0	24,4
Karlskoga	17,5	12,2	23,0
Nora	17,6	11,6	23,3
Hallsberg	18,1	14,1	21,8
Örebro	19,9	15,7	23,9
Ljusnarsberg	21,3	18,5	24,3

Oktober 2009/Thomas Falk, Carina Persson

KARTA 14. Andel (procent) med fetma, 18-80 år, efter kommun, 2006-2008. Ålderstandardiserade värden.

Fetma (BMI≥30)

Riket 12,4% (12,0%, 12,7%)

Länet totalt 17,5% (rött)

Länet män 14,2% (rött)

Länet kvinnor 19,6% (rött)

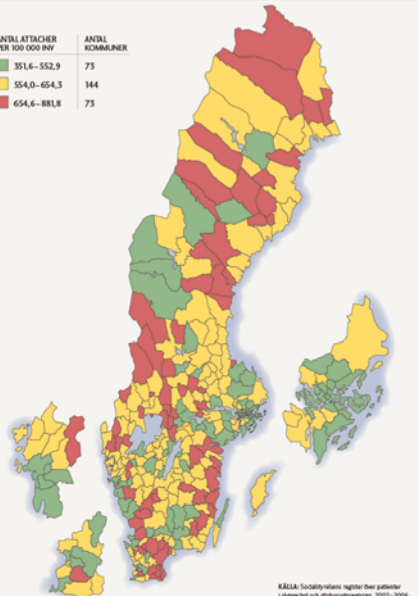
Kommun	Totalt	Män	Kvinnor
Örebro	14,4	13,2	15,4
Lindesberg	15,3	16,9	13,7
Karlskoga	15,8	15,4	16,3
Kumla	16,0	15,2	16,6
Askersund	16,5	18,6	14,5
Hallsberg	17,7	14,2	21,6
Degerfors	18,6	17,5	19,7
Lekeberg	18,7	19,8	17,8
Nora	18,7	18,2	19,6
Hällefors	18,9	18,6	19,5
Laxå	19,4	17,0	21,3
Ljusnarsberg	23,2	24,5	21,6

Oktober 2009/Thomas Falk, Carina Persson

ÖREBRO LÄNS LANDSTING

KARTA 9. Akut hjärtinfarkt, attacker per 100 000 individer 20 år och äldre, 2002-2006, efter kommun. Ålderstandardiserade värden.

ANTAL ATTACHER PER 100 000 INDV	ANTAL KOMMUNER
351,6-552,9	75
554,0-654,5	144
654,6-881,8	75

KÄLLA: Socialstyrelsens register över patienter i akutsjukvård och vårdutsläppregister, 2002-2006.

Hjärtinfarkt

Riket 582 (804, 412)

Länet totalt 591 (gult)

Länet män 824 (gult)

Länet kvinnor 409 (gult)

Kommun	Totalt	Män	Kvinnor
Lekeberg	472,3	597,2	354,4
Örebro	539,6	753,2	379,9
Nora	552,8	795,6	350,9
Hällefors	572,8	759,3	408,6
Kumla	578,1	848,2	373,0
Lindesberg	594,6	785,6	431,2
Hallsberg	596,3	774,9	444,1
Askersund	604,7	897,8	356,5
Laxå	667,3	974,0	414,9
Ljusnarsberg	670,0	878,5	490,7
Degerfors	719,8	1102,0	428,9
Karlskoga	720,6	995,0	512,2

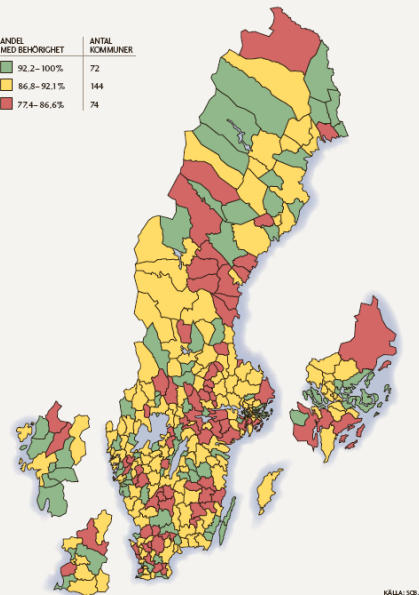
Oktober 2009/Thomas Falk, Carina Persson

ÖREBRO LÄNS LANDSTING

KARTA 1. Andel (procent) elever med behörighet till gymnasieskolan, efter kommun, 2008.

ANDEL MED BEHÖRIGHET	ANTAL KOMMUNER
92,2-100%	72
86,8-92,1%	144
77,4-86,6%	74

KÄLLA: SGB.

Behörighet till gymnasieskolan

Riket 88,9% (86,3%, 91,5%)

Länet totalt 85,6% (rött)

Länet män 84,8% (rött)

Länet kvinnor 86,3% (rött)

Kommun	Totalt	Män	Kvinnor
Nora	93,7	95,4	92,0
Laxå	93,4	94,0	92,9
Karlskoga	89,7	86,5	92,4
Kumla	88,9	85,9	92,2
Askersund	87,9	86,8	88,9
Hällefors	87,7	86,0	89,1
Degerfors	86,6	85,1	88,3
Ljusnarsberg	85,3	83,7	88,5
Örebro	84,4	84,9	84,0
Hallsberg	82,1	80,4	83,8
Lekeberg	82,0	83,7	80,0
Lindesberg	79,0	76,9	81,3

Oktober 2009/Thomas Falk, Carina Persson

Lågt socialt deltagande

Landsting	Totalt	Män	Kvinnor
Riket	19,0	20,5	17,7
Uppsala	14,7	16,1	13,7
Västerbotten	16,1	18,6	14,0
Jönköping	17,9	20,0	16,1
Örebro	18,0	21,7	15,6
Västernorrland	18,5	17,3	19,5
Kronoberg	18,5	19,9	17,5
Stockholm	18,6	25,8	12,4
Norrboten	19,0	17,8	20,0
Jämtland	19,3	20,4	18,3
Gävleborg	19,3	20,3	18,5
Halland	19,9	23,6	16,7
Gotland	19,9	23,5	16,9
Östergötland	20,3	23,7	17,2
Värmland	21,0	20,9	21,0
Västra Götaland	21,1	25,7	17,3
Skåne	21,4	22,3	20,8
Dalarna	21,5	23,1	20,3
Västmanland	21,9	22,8	21,1
Kalmar	22,0	24,7	19,7
Sörmland	23,5	23,4	23,5
Blekinge	23,5	22,5	24,4

Oktober 2009/Thomas Falk, Carina Persson

Hur kan befolkningen få bättre hälsa?

- Välfärdspolitik
- Samverkan kommun och landsting
- Uthålligt folkhälsoarbete
- Öppna jämförelser är inte betyg,
- utan ett stöd till förbättringar.

Oktober 2009/Thomas Falk, Carina Persson